

รายงาน

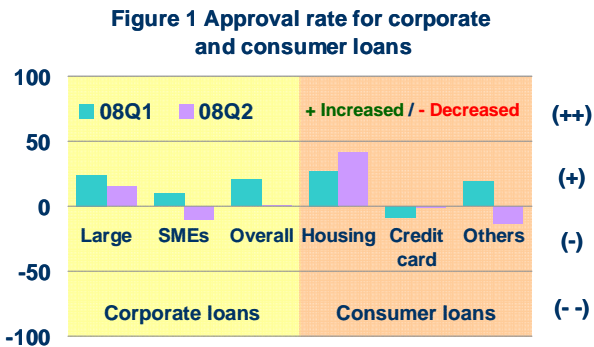
ภาวะและแนวโน้มสินเชื่อของสถาบันการเงิน

สายนโยบายการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายงานผลการสำรวจภาวะการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน ในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 และแนวโน้มในช่วงไตรมาสที่ 3 ปี 2551*

1. สรุปภาพรวม

ในไตรมาสที่ 2 ของปี 2551 อัตราการอนุมัติสินเชื่อภาคธุรกิจโดยรวมของสถาบันการเงินทรงตัวจากไตรมาสก่อนหน้า โดยการอนุมัติสินเชื่อภาคธุรกิจขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ขณะที่การอนุมัติสินเชื่อที่ให้แก่ภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมลดลง ส่วนอัตราการอนุมัติสินเชื่อภาคครัวเรือนเพิ่มขึ้นมาก จากสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ขณะที่สินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อครัวเรือนอื่นๆ ทรงตัว และหดตัว ตามลำดับ

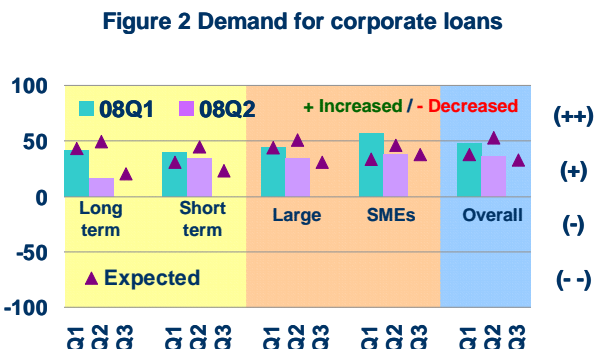
Source: BOT's Survey on Credit Conditions, June 2008.

นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนการขยายตัวของสินเชื่อยังคงมาจากด้านอุปสงค์ (Demand Factors) เช่นเดียวกับไตรมาสก่อนหน้า ในขณะที่ปัจจัยด้านอุปทาน (Supply Factors) หรือนโยบายการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินเข้มงวดมากขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า เนื่องจากยังกังวลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจมหภาคโดยรวม (General Economy) และภาวะแวดล้อมของธุรกิจ (Industry Specific) รวมถึงคุณภาพสินเชื่อ

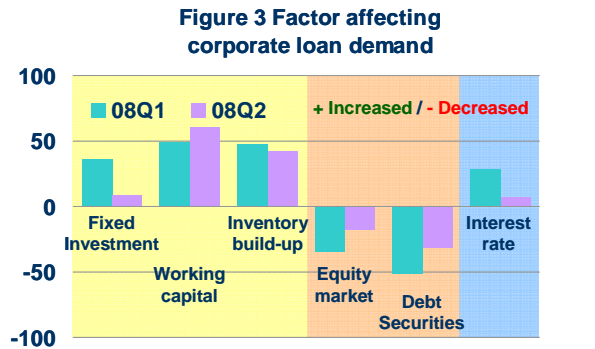
สำหรับแนวโน้มไตรมาสที่ 3 ของปี 2551 สถาบันการเงินคาดว่า ความต้องการสินเชื่อภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนจะเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 2 เล็กน้อย ยกเว้นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่มีแนวโน้มทรงตัว (ภาพที่ 2 และ 6) ในขณะที่เดียวกันคาดว่ามาตรฐานการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์จะมีความเข้มงวดขึ้น (ภาพที่ 4 และ 8) เนื่องจากความกังวลด้านคุณภาพสินเชื่อ

2. สินเชื่อที่ให้แก่ภาคธุรกิจ (Loans or Credit Lines to Enterprises)

ความต้องการสินเชื่อภาคธุรกิจในไตรมาสที่ 2 ของปี 2551 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสก่อนหน้า ต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้เมื่อไตรมาสแรก โดยการขยายตัวของสินเชื่อภาคธุรกิจจะชะงักเพิ่มขึ้นเล็กน้อย สอดคล้องกับความต้องการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรที่เพิ่มขึ้นน้อย ส่วนหนึ่งเป็นผลจากความไม่แน่นอนของสถานการณ์การเมืองและความต้องการสินค้าอุปโภคและบริโภคของประชาชนที่เพิ่มน้อยมาก โดยความต้องการสินเชื่อของภาคธุรกิจส่วนใหญ่ยังคงเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital) ในการดำเนินธุรกิจและเพื่อการสะสมสินค้าคงคลัง ซึ่งเป็นผลจากปัจจัยการผลิตที่มีราคาสูงขึ้นมาก โดยเฉพาะสินค้าโภคภัณฑ์วัตถุดิบและน้ำมัน เป็นที่น่าสังเกตว่า ต้นทุนทางการเงินด้านอัตราดอกเบี้ยมิได้เป็นปัจจัยที่เป็น

Source: BOT's Survey on Credit Conditions, June 2008.

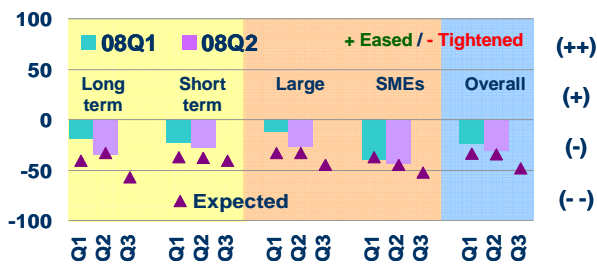
Source: BOT's Survey on Credit Conditions, June 2008.

* ธนาคารแห่งประเทศไทยได้จัดทำแบบสำรวจภาวะและแนวโน้มการปล่อยสินเชื่อรายไตรมาส (BOT's Survey on Credit Conditions) ซึ่งเป็นการสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารระดับสูงของธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ที่ดูแลงานด้านสินเชื่อ ทำการสำรวจครั้งแรกเมื่อไตรมาสที่ 4 ปี 2550 การสำรวจนี้เป็นการสำรวจครั้งที่สาม (เดือนกรกฎาคม 2551) ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้รับความร่วมมือในการตอบกลับแบบสอบถามจากธนาคารพาณิชย์ไทย สาขานานาชาติพาณิชย์ต่างประเทศ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมทั้งสิ้นจำนวน 25 แห่ง ซึ่งครอบคลุมสินเชื่อมากกว่าร้อยละ 90 ของสินเชื่อทั้งระบบ

อุปสรรคต่อความต้องการสินเชื่อของภาคธุรกิจ ทั้งนี้ในไตรมาสที่ 2 ของปี 2551 ปัจจัยด้านการแข่งขันจากแหล่งเงินทุนอื่น เช่น จากการออกหุ้นทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือการออกหุ้นกู้จากในประเทศและต่างประเทศ มีบทบาทลดลงไปจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 2 และ 3)

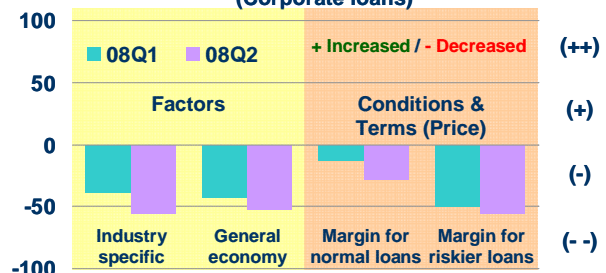
ด้านนโยบายการปล่อยสินเชื่อภาคธุรกิจของสถาบันการเงิน ในไตรมาสที่ 2 ของปี 2551 สถาบันการเงินมีการปรับมาตรฐานการให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจโดยรวมให้มีความเข้มงวดเพิ่มขึ้นอีกจากไตรมาสก่อนหน้า เป็นไปตามการคาดการณ์ของสถาบันการเงินจากผลสำรวจในไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 4) เป็นผลจากภาวะเศรษฐกิจมหภาคโดยรวม ที่ยังมีความไม่แน่นอน และภาวะแวดล้อมของธุรกิจ รวมถึงความกังวลเกี่ยวกับคุณภาพของสินเชื่อ โดยเฉพาะสินเชื่อที่ให้แก่ภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สะท้อนจากการที่สถาบันการเงินปรับเงื่อนไขการให้สินเชื่อให้เข้มงวดมากขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสที่ผ่านมา ดูจากการตั้ง Margin ที่กว้างขึ้นโดยเฉพาะลูกค้าที่มีความเสี่ยง (ภาพที่ 5)

Figure 4 Credit standards (Corporate loans)

Source: BOT's Survey on Credit Conditions, June 2008.

Figure 5 Factors/Conditions & Terms affecting credit standards (Corporate loans)

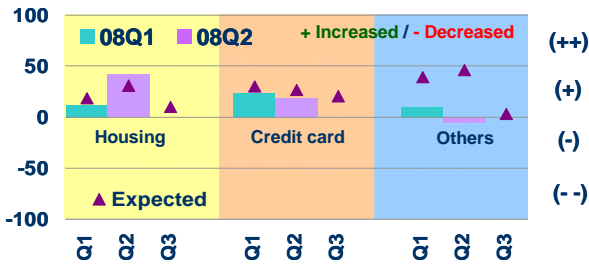
Source: BOT's Survey on Credit Conditions, June 2008.

แนวโน้มภาวะสินเชื่อภาคธุรกิจในช่วงไตรมาสที่ 3 ปี 2551 สถาบันการเงินคาดว่า ความต้องการสินเชื่อของภาคธุรกิจโดยรวมเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 2 เล็กน้อย เนื่องจากการลงทุนยังไม่ฟื้นตัวมากอย่างที่คาดการณ์ไว้ในไตรมาสแรก (ภาพที่ 2) ในขณะที่เดียวกันสถาบันการเงินยังมีความกังวลต่อแนวโน้มคุณภาพของสินเชื่อภาคธุรกิจมากขึ้น โดยเฉพาะที่ให้แก่ภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้ ธุรกิจที่อยู่ในอุตสาหกรรมขนส่ง และ ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์รายย่อย ได้รับผลกระทบจากปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ทั้งจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์และราคาน้ำมัน ในขณะที่ ธุรกิจที่ผลิตเพื่อการส่งออก มีความเสี่ยงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจประเทศคู่ค้ามากขึ้น ทำให้คาดว่าจะมีการเพิ่มความเข้มงวดในการอนุมัติสินเชื่อมากขึ้น

3. สินเชื่อที่ให้แก่ครัวเรือน (Loans to households)

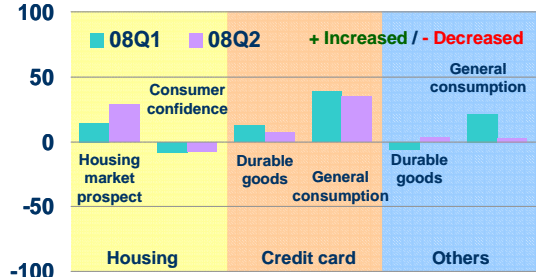
ความต้องการสินเชื่อภาคครัวเรือนเพิ่มขึ้นมาก จากความต้องการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเป็นสำคัญ ซึ่งขยายตัวสูงกว่าการคาดการณ์จากการสำรวจในไตรมาสก่อนหน้า เป็นผลจากการที่ผู้บริโภคเลื่อนการซื้ออสังหาริมทรัพย์จากไตรมาสที่ 1 มาเป็นในไตรมาสนี้ เพื่อรับสิทธิประโยชน์จากมาตรการลดหย่อนค่าธรรมเนียมการโอนและการจดจำนองที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 29 มีนาคม 2551 ในขณะที่ความต้องการสินเชื่อบัตรเครดิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสก่อนหน้า เนื่องมาจากความต้องการบริโภคสินค้าคงทนและสินค้าทั่วไปไม่สูงขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าจากค่าครองชีพที่สูงขึ้นประกอบกับความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ต่ำลง ส่วนความต้องการสินเชื่อครัวเรือนอื่นๆ ปรับตัวลดลงแตกต่างอย่างมากจากที่ได้คาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นจากการสำรวจในไตรมาสแรก สาเหตุหลักมาจากความต้องการเช่าซื้อสินค้าทั่วไปที่ปรับตัวลดลง (ภาพที่ 6 และ 7)

Figure 6 Demand for consumer loans

Source: BOT's Survey on Credit Conditions, June 2008.

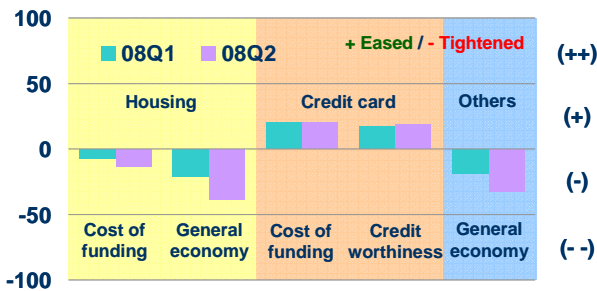
Figure 7 Factors affecting loan demand (Consumer loans)

Source: BOT's Survey on Credit Conditions, June 2008.

ด้านนโยบายการปล่อยสินเชื่อภาคครัวเรือนของสถาบันการเงิน สถาบันการเงินมีนโยบายการปล่อยสินเชื่อที่เข้มงวดมากขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าในทุกประเภท สาเหตุส่วนใหญ่มาจากภาวะเศรษฐกิจมหภาคโดยรวมที่ยังมีความไม่แน่นอน และ ต้นทุนการปล่อยกู้ที่สูงขึ้น สำหรับกรณีสินเชื่อบัตรเครดิต ต้นทุนการปล่อยกู้และมุมมองด้านความเสี่ยงประเมินจากความน่าเชื่อถือด้านเครดิตของผู้กู้ อยู่ในระดับผ่อนคลายมาตรฐานการให้สินเชื่อสูงขึ้นกว่าไตรมาสที่ผ่านมา (ภาพที่ 8)

Figure 8 Factor affecting credit standards

Source: BOT's Survey on Credit Conditions, June 2008.

แนวโน้มภาวะสินเชื่อภาคครัวเรือนในช่วงไตรมาสที่ 3 ปี 2551 สถาบันการเงินคาดว่า ความต้องการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นๆ มีแนวโน้มทรงตัวจากไตรมาสที่ผ่านมา เนื่องจากค่าครองชีพที่สูงขึ้นและผลของมาตรการลดหย่อนค่าธรรมเนียมอสังหาริมทรัพย์ที่น้อยลง ในขณะที่เดียวกันคาดว่าความต้องการสินเชื่อบัตรเครดิตจะสูงขึ้นจากไตรมาสที่ 2 เล็กน้อย (ภาพที่ 6) อย่างไรก็ตาม ทัศนคติของธนาคารพาณิชย์ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มระดับความเข้มงวดของมาตรฐานการให้สินเชื่อภาคครัวเรือนทุกประเภท เนื่องจากยังมีความกังวลเกี่ยวกับคุณภาพสินเชื่อครัวเรือนอยู่ในระดับหนึ่ง

ที่มิวิเคราะห์สันทเศรษฐกิจ
ส่วนวิเคราะห์เศรษฐกิจด้านอุปทาน
ฝ่ายเศรษฐกิจในประเทศ
5 กันยายน 2551